

MEDBORGERLIG
SAMLING

Utdrag ur Rättspolitiskt program för Medborgerlig Samling: förslag gällande Polisen

Förslag antagna av partistämman 2018-05-05

INLEDNING

Den 5 maj 2018 antog Medborgerlig Samling ett nytt rättspolitiskt program som omfattar en stor mängd olika förslag inom området och uppgår till 30 sidor.

Här följer ett utdrag av det kapitel i det rättspolitiska programmet – kapitel 4 – som behandlar polisiära frågor. Numreringen från det kompletta rättspolitiska programmet bibehålls här. Syftet med utdraget är att ge den läsare som specifikt är intresserad av våra förslag för Polisen och dess organisation och arbetsvillkor en snabb överblick.

För läsning av hela det rättspolitiska programmet hänvisas till Medborgerlig Samlings hemsida: www.medborgerligsamling.se. I det fullständiga programmet finns det givetvis andra områden som både direkt och indirekt påverkar det polisiära arbetet och villkoren för detta, eftersom mycket hänger ihop.

4. POLISEN OCH SÄKERHETSPOLISEN

Här regleras olika åtgärder som på kort och lång sikt medföra att såväl polisens som säkerhetspolisens effektivitet och deras arbetsmiljö kan förbättras jämte tydliga löneförstärkningar. Syftet är att dimensionera myndigheterna för en ny tids utmaningar.

4.1 Att genomföras inom ett kvartal från beslut

4.1.1 Att förbättra polisens arbetsvillkor och fokusera på kärnverksamheten genom mindre administration

Genom att snabbt anställa administratörer som kan biträda och avlasta poliser kan fokusering ske på polisens kärnuppgifter. Som lämpliga avlastningsuppgifter framstår utskrift av polisförhör genom utskriftscentraler och korrespondens samt delgivning av förundersökningar.

Polisens arbetsmiljö måste också förbättras på så sätt att poliser ska våga utföra sina uppgifter och att större tolerans för felaktigheter måste kunna accepteras utan disciplinpåföljd. Dessutom måste de i alla lägen känna att de har samhällets stöd. De tysta politiska manifestationer som bl.a. företrädare för regeringen gjorde vid Medborgarplatsen underminerar polisens auktoritet och får inte förekomma.

4.1.2 Att höja polisernas löner med genomsnittligt 4 000 kr i månaden

Detta förslag finns redan budgeterat och kan införas omedelbart. Löneförhöjningen är på den nivån att poliser som slutat kan tänkas återvända och detta bör också kortsiktigt stoppa personalflykten.

4.2 Att genomföras inom ca ett år från beslut

4.2.1 Att polisen ska arbeta enligt New York-modellen med nolltolerans, polisiär närvaro och personligt chefsansvar för brottsbekämpning

Avsikten är att fokusera på (vålds-)brott mot personer samt mindre brottslighet som i sin tur visar på bristande respekt och kan leda till en brottslig miljö. Exempelvis bör nedskräpning och skadegörelse nitiskt lagföras för att visa på omedelbar reaktion från det allmänna. Metoden togs fram under borgmästaren Rudolph Giuliani i New York under 90-talet. Detta tillvägagångssätt kan dock endast genomföras om antalet poliser ökar betydligt och chefsrollen renodlas med ett betydande resultatansvar som följd.

4.2.2 Att poliser och säkerhetspolisers löneutveckling under överskådlig tid ska vara hög

Svenska poliser tjänar ca hälften av vad poliser i New York tjänar. Attraktionskraften i yrket måste stärkas betydligt. Detta är en fråga för polisfacket och arbetsgivarna att lösa. Medel måste dock långsiktigt skjutas till från samhällets sida.

4.2.3 Att polismyndighetens operativa verksamhet åter ska styras mer av polisiära chefer och inte som idag av administrativa funktioner

I denna fråga är en väl lämpad polischef helt avgörande för genomförandet.

4.2.4 Att polisen ska ges utökade befogenheter till kameraövervakning, syftande till att förebygga och utreda brott

Polisen ska i högre grad själv kunna bestämma om kameraövervakning och beslutet ska alltid i efterhand kunna prövas i domstol.

4.2.5 Att polisens rätt till kränkingsersättning i tjänsten ska utökas

Poliser får tåla och ska tåla mer än andra yrkeskategorier i sin yrkesutövning. Detta måste dock korrespondera med lönesättning. I dag har polisen låga löner och får utstå allt för omfattande kränkningar innan skadestånd utgår.

4.2.6 Att installera kameror i alla polisbilar

Polisen har redan idag behörigheten att installera kameror. Den bör användas och budgeteras, syftande till förbättrad brottsupplärning.

4.2.7 Att polisen ska tillföras medel för inköp av elpistoler

Försök pågår just nu. Försöksverksamheten bör permanentas men beslutet är Polismyndighetens.

4.2.8 Att poliser ska bära kroppskameror

Poliser har redan idag behörigheten att bära kroppskameror. Denna behörighet bör användas och budgeteras, syftande till förbättrad brottsupplärning och säkerhet för poliserna. Reglering finns i polisdatalagen.

4.2.9 Att brottet ohörsamhet mot ordningsmakt ska utvidgas till att gälla all befallning av polisman i dennes myndighetsutövning

Idag träffar bestämmelsen i 16 kap 3 § brottsbalken enbart allmän ordning. Framöver ska alla situationer som på ett störande sätt belastar polisens arbete eller effektivitet omfattas.

4.2.10 Att ge polisen utökade befogenheter att i bestämt område företa kroppsvsitation eller företa husrannsakan om det föreligger synnerliga skäl för att upprätthålla ordning och säkerhet

Avser t.ex. geografiska områden där organiserad brottslighet satt rättssystemet ur spel och behovet av störningsåtgärder är överhängande. Längre tidsperioder än sju dagar ska beslutas av domstol.

4.2.11 Att återinföra och utbilda en förstärkningsstyrka till polisen uppgående till 3 000 personer

Tidigare har det funnits en beredskapspolis som en del av polisorganisationen. Förslaget om att återinföra en förstärkningsstyrka avser att skydda alla medborgare eftersom det inte på många år kommer finnas tillräckligt med poliser i landet. Särskilt kan behovet av förstärkning finnas i glesbygd och vid större händelser som t.ex. vid omfattande migrationstryck eller naturkatastrofer. Polismyndigheten bör ges i uppdrag att ha en förstärkningsstyrka i operativt skick senast år 2022. Uppdraget kan dock ges inom ett års tid efter snabbutredning.

4.2.12 Att renodla polisutbildningen till att avse mer konkret utbildning för arbetet utan inslag av genusvetenskap och liknande ideologier, samt att genom tillfälligt beslut snarast varva praktik med studierna i avvaktan på permanent förändring av skolplanen

Högre utbildningskvalitet borde vara självklart.

4.2.13 Att utöka acceptansen för begränsade misstag när polis m.fl. utför ingripande m.m. i enlighet med sin behörighet

Den hårda praxis som polisens ansvarsnämnd tillämpar avhåller polismän från att i befogade lägen använda sitt skjutvapen innan det föreligger direkt fara för polisens liv. Detta är inte acceptabelt men ska också ses i ljuset av förslaget om införande av

elpistoler som delvis kan råda bot på situationen. Kungörelsen om polisens användning av skjutvapen bör moderniseras.

4.2.14 Att polisförhör som huvudregel ska videofilmas och istället för förundersökningsanteckningar kan filmen vid behov användas i domstol

Dagens system, som i praktiken många gånger innebär att poliser gör stödanteckningar med papper och penna och skriver ut sina anteckningar i ett förhörsprotokoll först efter förhörets avslutande, bör moderniseras. Det skriftliga förhørsreferatet används i vissa fall i domstol som bevis på vad den hörde sagt och är långt ifrån rättssäkert samt mycket kostnadsineffektivt. Återinförda skrivcentraler kommer att underlätta polisens arbete.

4.2.15 Att säkerhetspolisens anslag och bemanning fördubblas och att säkerhetspolisen ges möjlighet att stoppa andra myndigheters verksamhet omedelbart då skyddsvärd information riskerar att röjas på grund av felaktig hantering av uppgifter som omfattas av sekretess

Säkerhetspolisen borde, med sin större fackkunskap, under vissa förutsättningar i än högre grad kunna intervensera i andra myndigheters verksamhet än vad som gäller sedan den 1 april 2018.

4.2.16 Att säkerhetspolisen erhåller tillräckliga befogenheter avseende bl.a. hemlig dataavläsning och signalspaning samt direktåtkomst till vissa andra system

Detta är en mycket svår fråga där brottsbekämpning och integritet kolliderar. En långtgående behörighet måste vara både visat ändamålsenlig och prövad i domstol.

4.3 Att genomföras senare än ca ett år från beslut

4.3.1 Att antalet poliser ska ökas till minst 30 000

Polistätheten är idag ca 198 poliser/100 000 invånare, motsvarande 1965 års nivå. Med den brottsutveckling som skett borde den motsvara minst 300 poliser/100 000 invånare.

Förslaget innebär en ökning av antalet poliser från ca 20 000 till minst 30 000 motsvarar ungefär den genomsnittliga EU-nivån och får anses vara ett minimum i ett land som både har stora geografiska avstånd och många utanförskapsområden.

4.3.2 Att möjliggöra enmanspatrullering i polisfordon när polisstyrkan utökats

Polisfacket avstyrker enmanspatrullering eftersom man ser det som en arbetsmiljöfråga. Särskilt i glesbygden finns ofta ingen ytterligare polis att förstärka en för fara utsatt polis. Förslaget ska ses i ljuset av förslaget om införande av kameror, behovet av i samhället synbar polis, vikten av snabbt ingripande men också utifrån att detta synes fungera och accepteras utomlands. Detta ger uppenbarligen mer och snabbare närvaro i lokalsamhället, men förutsätter fler poliser i tjänst och det är särskilt viktigt att tillförsäkra landsbygdspoliser tillräcklig förstärkning.

4.3.3 Att utreda hur polisutbildningen kan bli mer praktiskt inriktad genom att varva teori och praktik samt att högskoleexamen ska kunna utfärdas

Att varva teori och praktik innebär att aspiranter snabbare kan börja tjänstgöra i verksamheten och att vissa teoretiska moment kan utbildas successivt under flera år. Polisutbildningen bör i högre grad ges som bevis på högskoleexamen. Utbildningen borde också kunna anpassas genom att förkortas och specialiseras beroende på arbetsuppgifter.

4.3.4 Att utreda hur polisutbildningen kan göras mer ändamålsenlig genom att civilanställda efter kortare utbildning kan erhålla ökade befogenheter samt att anställda från andra närliggande yrken ska kunna få tillgodoräkna sig denna kompetens genom validering vid utbildning till polis

Detta förslag handlar om snabbare och smartare vägar in i polisyrket, syftande till en större och mer ändamålsenlig och effektiv poliskår. All utbildning inom vapen, sjukvård, etc. som erhålls inom brottsbekämpande myndigheter, Polisen, Tullen, Kriminalvården, Kustbevakningen, och totalförsvaret kvalitetssäkras och ges i modulform, syftande till att möjliggöra kostnadseffektiv rörlighet mellan myndigheterna.

4.3.5 Att utreda om polisutbildningen kan bekostas av myndigheten

Polisutbildningen var tidigare bekostad av myndigheten. Saken bör utredas ånyo.

4.3.6 Att i regleringsbrev bestämma att polisen och säkerhetspolisen får särskilt uppdrag och särskilda resurser för att höja kompetensen och förbereda landet på krig och den krigslagstiftning som därav följer

Genom bl.a. hybridkrigföring är samhället under konstant hot på ett annat sätt än tidigare och gränsen för när krigstillstånd inträder kan anses bli oklarare i framtiden. Kompetensen i krigstid måste säkras.